

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 13C/156/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114210293
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Svediaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2014:5114210293.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beátou Svediakovou v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a. s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpený: JUDr. Alan Strelák, advokát so sídlom Na vršku 12, 811 01 Bratislava, proti odporcom: X) S. H., R. XX.X.XXXX, D. Z. XXXX/XX, XXX XX Ž., X) W. H., R. XX.X.XXXX, D. Z. XXXX/XX, XXX XX Ž., o zaplatenie 315,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Odporcom v rade 1) a 2) náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom došlým súdu dňa 21.3.2014 domáhal rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcom v rade 1) a 2) povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne navrhovateľovi sumu 315,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 315,- eur od 16.5.2011 do zaplatenia.

Návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že dňa 9.4.2010 uzavrel s odporkyňou v rade 1) ako dlžníčkou zmluvu o úvere č. 320100769 na čiastku 1.100,- eur za poplatok za správu úveru vo výške 759,- eur. Zmluvou sa dlžníčka zaviazala celkovú čiastku vo výške 1.859,- eur uhradiť v 13-tich mesačných splátkach vo výške 143,- eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom v prípade neuhradenia jednej splátky riadne a včas je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdila odporkyňa podpisom zmluvy o úvere. Dňa 9.4.2010 bolo v zmysle § 303 a nasl. Obchodného zákonníka medzi navrhovateľom a odporcom v rade 2) ako ručiteľom uzatvorené Prehlásenie ručiteľa a dohoda o podmienkach ručenia. Týmto prehlásením sa odporca v rade 2) zaviazal zaplatiť navrhovateľovi pohľadávku v celkovej výške 1.859,- eur splatnú v pravidelných mesačných splátkach vo výške 143,- eur v prípade, že ju odporkyňa v rade 1) neuspokojí ani po písomnej výzve. Odporca v rade 2) zároveň prehlásil, že uvedenú pohľadávku uspokojí vrátane úroku, odplaty, zmluvných pokút a paušálnej náhrady nákladov konania. Ďalej odporca v rade 2) prehlásil, že uspokojí zároveň aj každú splatnú splátku vyššie uvedenej pohľadávky, pokiaľ ju odporkyňa v rade 1) neuspokojí. To všetko odporca v rade 2) potvrdil svojím podpisom na prehlásení. Celkovo do dňa podania návrhu na súd bola na účet navrhovateľa pripísaná suma vo výške 1.544,- eur, pričom posledná uhradená suma vo výške 10,- eur bola uhradená dňa 11.12.2013. V súlade s článkom II. zmluvy o úvere č. 320100769 boli odporcovia povinní hradiť v 13 mesačných splátkach, pričom prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Vzhľadom na to, že odporkyňa v rade 1) neplnila riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, navrhovateľ oznámil odporkyňu v rade 1) stratu

výhody splátok v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka. V predžalobnej upomienke zo dňa 7.2.2011 navrhovateľ upozornil odporkyňu v rade 1) na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 7.6.2013 navrhovateľ oznámil odporkyňu v rade 1), že celý dlh (zahrňujúci nesplatenú časť úveru a poplatku za správu úveru) sa stal splatným ku dňu 15.5.2011. Vo výzve ručiteľovi zo dňa 13.12.2011 navrhovateľ vyzval odporcu v rade 2) na bezodkladnú úhradu dlžnej čiastky najneskôr do 20.12.2011. Po zosplatnení záväzku bola odporcami uhradená suma vo výške 360,- eur. Ku dňu vypracovania návrhu na súd činila dlžná čiastka 315,- eur, ktorá predstavovala rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s poplatkom za správu úveru v celkovej sume 1.859,- eur a čiastkou vo výške 1.544,- eur, ktorá bola uhradená odporcami (1.859,- eur - 1.544,- eur = 315,- eur).

Odporcovia sa k návrhu v priebehu konania nevyjadrili.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch (ide o spory do sumy 1.000,- eur). S poukazom na ust. § 156 ods. 3 OSP súd oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu na deň 11.9.2014 a vo veci rozhodol rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania.

Dokazovanie súd vykonal oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spisovom materiáli - so zmluvou o úvere č. 320100769 zo dňa 9.4.2010 s pripojenými obchodnými podmienkami, prehlásením ručiteľa a dohodou o podmienkach ručenia zo dňa 9.4.2010, výzvou ručiteľovi zo dňa 13.12.2011, predžalobnou upomienkou zo dňa 7.2.2011 a s oznámením o zosplatnení záväzku zo dňa 7.6.2013 spolu s pripojenými dokladmi o doručovaní (poštovými podaciami hárkami), ako aj nahliadnutím do spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 13C 382/2012 (rozsudok zo dňa 21.3.2013), pričom bol zistený nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ dňa 9.4.2010 uzavrel s odporkyňou v rade 1) zmluvu o úvere č. 320100769, na základe ktorej poskytol odporkyňu úver vo výške 1.100,- eur. V zmluve bol súčasne v bode II. dohodnutý celkový poplatok za správu úveru vo výške 759,- eur. Spolu mala odporkyňa zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.859,- eur (t. j. 1.100,- eur poskytnutá suma úveru + 759,- eur poplatok za správu úveru), a to v 13-tich mesačných splátkach po 143,- eur tak, že splatnosť prvej splátky bola určená 10. dňom po uzavretí zmluvy a splatnosť každej ďalšej splátky až do úplného zaplatenia bola určená 30. dňom po splatnosti predchádzajúcej splátky s tým, že veriteľ je oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak.

Dňa 9.4.2010 bolo medzi navrhovateľom a odporcom v rade 2) ako ručiteľom uzatvorené Prehlásenie ručiteľa a dohoda o podmienkach ručenia, ktorým sa odporca v rade 2) zaviazal zaplatiť navrhovateľovi pohľadávku v celkovej výške 1.859,- eur splatnú v pravidelných mesačných splátkach vo výške 143,- eur v prípade, že ju odporkyňa v rade 1) neuspokojí ani po písomnej výzve. Odporca v rade 2) prehlásil, že uvedení pohľadávku uspokojí vrátane úroku, odplaty, zmluvných pokút a paušálnej náhrady nákladov konania.

Predžalobnou upomienkou zo dňa 7.2.2011 vyzval navrhovateľ odporkyňu v rade 1) na zaplatenie dlžnej sumy, ktorá k uvedenému dátumu činila 286,- eur.

Listom zo dňa 13.12.2011 navrhovateľ vyzval odporcu v rade 2) ako ručiteľa na úhradu dlžnej sumy 615,- eur, ktorá sa navyšuje o zmluvnú pokutu vo výške 58,- eur za každý začatý kalendárny mesiac omeškania.

Oznámením o zosplatnení záväzku zo dňa 7.6.2013 navrhovateľ odporkyňu v rade 1) oznámil, že záväzok zo zmluvy o úvere bol ku dňu 15.5.2011 zosplatnený z dôvodu omeškania s jeho splácaním. Tým sa mal stať splatným celý dlh, t. j. istina vrátane úroku a zmluvnej odmeny vo výške 385,- eur so zmluvnou pokutou vo výške mesačného poplatku za správu úveru za každý začatý mesiac omeškania, t. j. celkom 943,80 eur, a náhradou nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20 % z úveru (najmenej však 66,39 eur), t. j. 220,- eur. Celkom dlžná čiastka k tomuto dňu mala predstavovať 1.548,80 eur.

Navrhovateľovi bola dosiaľ pripísaná na účet suma 1.544,- eur.

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy: Na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch: Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch: Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 53 ods. 1 a ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“): Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu, ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ: Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a OZ: (1) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach, za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. (2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Predovšetkým je potrebné uviesť, že Okresný súd Žilina už v rozsudku č. k. 13C 382/2012 - 29 zo dňa 21.3.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.5.2013, určil, že zmluvná podmienka dohodnutá v článku II zmluvy o úvere v časti, v ktorej bol dlžník zaviazaný celkový poplatok za správu úveru vo výške 241,51 eur, je pre jej neprijateľnosť neplatná, a v tejto časti aj s príslušenstvom bol vo vyššie spomínanom konaní návrh navrhovateľa zamietnutý.

V odôvodnení vyššie spomínaného rozsudku súd skonštatoval najmä to, že pri poskytnutí úvere vo výške 350,- eur dohodnutý celkový poplatok za správu úveru vo výške 241,51 eur podľa názoru súdu predstavuje dojednanie, ktoré je evidentne neprimerané povahe tohto právneho vzťahu. Navyše už samotná formulácia „poplatok za správu úveru“ navodzuje pri takto dojednanej výške poplatku dojem, že ide zo strany navrhovateľa len o špekulatívne zapracovanú položku do zmluvy, keď pojem „správa úveru“ v žiadnom prípade nezohľadňuje hodnotu skutočne poskytnutých služieb odporcovi v súvislosti so správou úveru. Je neakceptovateľné, aby pri poskytnutí úvere vo výške 350,- eur bol odporca povinný platiť za takúto v podstate len fiktívne poskytnutú službu poplatok v dojednanej výške 241,51 eur. Navyše je potrebné v tejto súvislosti podotknúť, že v prípade obdobných dojednaní vo formulárových zmluvách spotrebiteľ jednotlivé ustanovenia zmluvy v podstate ani nemá možnosť reálne ovplyvniť,

zjednodušene povedané spotrebiteľ podpisuje predložené (predtlačené) znenie zmluvy v podstate bez možnosti zapracovania akýchkoľvek pripomienok z jeho strany. Naproti tomu osoba, ktorá zmluvu podpisuje v mene navrhovateľa, postupuje podľa vopred daných inštrukcií a ak aj niektoré z údajov do formuláru zmluvy vyplní v čase uzatvárania zmluvy, nejde o postup kontraktácie týchto zmluvných dojednaní spôsobom, keď by druhá strana mala reálnu možnosť dosiahnuť prípadnú zmenu týchto zmluvných podmienok. Naopak, spotrebiteľ, v prípade poskytovania úveru zväčša tlačí finančnou núdzou, takpovediac podpíše také znenie zmluvy, aké mu je zo strany navrhovateľa predložené.

Súd preto z obdobných skutočností vychádzal aj pri rozhodnutí v tejto veci prejednávanej pod sp. zn. 13C 156/2014 a prihliadol na skoršie právoplatné rozhodnutie súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13C 382/2012 o určení zmluvnej podmienky za neprijateľnú, keďže aj v tomto prípade ide v podstate o identický formulár zmluvy o úvere (typický príklad tzv. „formulárovej zmluvy“), kde je veriteľom tá istá právnická osoba (TELERVIS PLUS a. s.) a kde dlžník vystupuje v pozícii spotrebiteľa, pričom v oboch prípadoch bol medzi účastníkmi úverového zmluvného vzťahu dojednaný poplatok za „správu úveru“, ktorá je vo svojej podstate len fiktívne poskytnutou službou nezohľadňujúcou hodnotu skutočne poskytnutých služieb v súvislosti so „správou úveru“. Dojednanie poplatku za správu úveru vo výške 759,- eur pri výške poskytnutého úveru 1.100,- eur je evidentne neprimerané povahy tohto právneho vzťahu a spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahu zmluvných strán (kde jedna zo strán vystupuje v pozícii spotrebiteľa). V oboch prípadoch (tzn. v zmluve, na ktorej základe si navrhovateľ uplatňoval nárok v konaní 13C 382/2012, aj v zmluve, na základe ktorej si uplatňuje nárok v konaní 13C 156/2014) predstavuje dojednaná výška poplatku za správu úveru v percentuálnom vyjadrení 69 % zo sumy poskytnutého úveru (výška úveru 350,- eur/ poplatok za správu úveru 241,51 eur, resp. výška úveru 1.100,- eur/ poplatok za správu úveru 759,- eur), z čoho je zrejmé, že ide o identické dojednanie - navrhovateľ v zásade v týchto úverových zmluvách zmenil len výšku poskytnutého úveru, avšak poplatok za správu úveru je v percentuálnom vyjadrení stále ten istý (69 %).

Nakoľko sa neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách považuje za neplatnú (§ 53 ods. 5 OZ), súd musel návrh navrhovateľa zamietnuť. Sám navrhovateľ v návrhu tvrdil, že na jeho účet už bola pripísaná suma 1.544,- eur, z čoho je zrejmé, že úver v poskytnutej výške 1.100,- eur už bol navrhovateľovi uhradený. Keďže dojednanie poplatku za správu úveru, ako je to uvedené vyššie, bolo už súdom judikované ako neprijateľná podmienka, nemožno navrhovateľovi nárok uplatňovaný v tomto konaní priznať.

Podľa § 142 ods. 1 OSP: Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 vety prvej OSP: O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Odporcovia boli v konaní úspešní, avšak nakoľko si náhradu trov konania neuplatnili (o trovách konania rozhoduje súd v zmysle vyššie cit. § 151 ods. 1 vety prvej OSP na návrh), resp. im v konaní žiadne trovy nevznikli, súd im náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP), t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak:

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolaie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak,

aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. v platnom znení).